



Poul Kjær Poulsgaard  
Vedersøvej 2  
6990 Ulfborg


Dato:05-01-2021  
Sagsnummer: 09.17.19-P19-3-20  
Henv. til: Sidsel Nyborg  
Direkte tlf.: 961178 09  
Afdeling tlf.: 96117557

## § 16a miljøgodkendelse

af svinebruget

### **Bro**

Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg  
Beliggende på matr. nr. 7a Madum By, Madum



MILJØGODKENDELSE MEDDELT  
I HENHOLD TIL LOV NR. 520 AF  
1. MAJ 2019 OM HUSDYRBRUG  
OG ANVENDELSE AF GØDNING  
M.V.

## Indholdsfortegnelse

<b>STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET</b> .....	<b>3</b>
<b>VÆR OPMÆRKSOM PÅ</b> .....	<b>4</b>
<b>SAGSRESUMÉ</b> .....	<b>5</b>
<b>IKKE-TEKNISK RESUMÉ</b> .....	<b>6</b>
<b>MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE</b> .....	<b>7</b>
<b>MILJØGODKENDELSENS VILKÅR</b> .....	<b>8</b>
BASISOPLYSNINGER .....	8
INDRETNING OG DRIFT .....	8
ANLÆG OG BYGNINGER .....	9
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI .....	9
LUGT .....	10
ØVRIGE GENER .....	10
FØLGEVIRKNINGER .....	11
KLIMA OG RESSOURCER .....	11
IE-HUSDYRBRUGET .....	12
<b>BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR</b> .....	<b>13</b>
BASISOPLYSNINGER .....	13
INDRETNING OG DRIFT .....	13
ANLÆG OG BYGNINGER .....	13
BAT .....	14
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED .....	15
AMMONIAK .....	15
LUGT .....	18
ØVRIGE GENER .....	19
FØLGEVIRKNINGER .....	22
KLIMA OG RESSOURCER .....	23
IE-HUSDYRBRUGET .....	25
<b>OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD</b> .....	<b>26</b>
KLAGEVEJLEDNING .....	26
OFFENTLIGGØRELSE .....	26
<b>BILAG</b> .....	<b>28</b>
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED .....	28
BILAG 2 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG .....	29
BILAG 3 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG .....	30
BILAG 4 – DRIFTSJOURNAL .....	31
<b>MILJØKONSEKVENSRAPPORT</b> .....	<b>32</b>
<b>INDLEDNING</b> .....	<b>36</b>
<b>IKKE TEKNISK RESUMÉ</b> .....	<b>37</b>
<b>BASISOPLYSNINGER</b> .....	<b>39</b>
<b>OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE</b> .....	<b>40</b>
INDRETNING OG DRIFT .....	40
ANLÆGSARBEJDER, BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER ELLER NY BEBYGGELSE .....	47
HÅNDBOG OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING .....	47
BELIGGENHED .....	47

NATUROMRÅDER .....	51
LUGT .....	55
ØVRIGE EMISSIONER OG GENEPAVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE. ....	56
VÆSENTLIGE VIRKNINGER FRA RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTIONEN, SAMT VED BRUGEN AF NATURRESSOURCER. ....	62
BAT (AMMONIAK) .....	66
BAT (IE-BRUG) .....	67
EVENTUELLE GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER .....	74
<b>FORANSTALTNINGER FOR AT UNDGÅ, FOREBYGGE ELLER BEGRÆNSE DET ANSØGTES VIRKNING PÅ MILJØET</b> .....	<b>75</b>
TILTAG VED OPHØR.....	75
<b>ALTERNATIVE LØSNINGER.....</b>	<b>77</b>
<b>SAMLET VURDERING AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN .....</b>	<b>78</b>

## Stamblad for husdyrbruget

Meddelelsesdato	05-01-2021
Husdyrbrugets adresse	Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg
Ejendomsnummer	661-00180412
Matrikel	7a Madum By, Madum
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Poul Kjær Poulsgaard
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	27877389 / 1001862025 / 56255
Husdyrbrugets ejer	Poul Kjær Poulsgaard
Husdyrbrugets telefonnumre	21486816
Husdyrbrugets e-mail	poulsgaard@hotmail.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	218468 / [Skemanummer, fiktiv]
Husdyrbrugets konsulent	Helle Borum, Sagro, email hbo@sagro.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro, naturogmiljo@holstebro.dk, Tlf. 96117563.
Sagsnummer	09.17.19-P19-3-20

Sagstype	§ 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH <sub>3</sub> -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. <sup>1</sup>
IED-brug	Husdyrbruget får mere end 2.000 stipladser til fedesvin og er derfor omfattet af § 16a stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. <sup>2</sup>

<sup>1</sup> Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

<sup>2</sup> Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

## Vær opmærksom på

Udnyttelse	Afgørelsen om miljøgodkendelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
IED-brug	IED brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none"><li>- Den ansvarlige for husdyrbruget skal straks underrette kommunen ved manglende overholdelse af godkendelsens vilkår og skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelse. Underretningspligt ved manglende vilkårsoverholdelse.</li><li>- Krav om miljøledelse skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor IE-bruget får en godkendelse efter §16a stk. 2. Kravet for andre IE-husdyrbrug skal være opfyldt den 21. februar 2021.</li><li>- Krav om fasefodring hos slagtesvin.</li><li>- Særlige krav ved ophør af IE-husdyrbruget.</li></ul>
Andre love og tilladelser	Denne miljøgodkendelse omfatter ikke andre tilladelser. Da dit projekt omfatter nybyggeri, skal der forinden søges om byggetilladelse og der skal indsendes en ansøgning om håndtering af tagvand fra den nye svinestald igennem <a href="http://www.byggomiljoe.dk">www.byggomiljoe.dk</a> .  Er du i tvivl om brandkrav i forbindelse med et byggeri, så ret henvendelse til kommunen, inden du bygger.

## Sagsresumé

### Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter en slagtesvinestald på 1.900 m<sup>2</sup>, med 1.233 m<sup>2</sup> produktionsareal og udleveringsrum på 400 m<sup>2</sup>, på husdyrbruget på Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 02-04-2020.

### Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 10. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 218468 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningsskema samt yderligere supplerende materiale.

### Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 08-06-2020 til den 22-06-2020. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 25-11-2020 til den 28-12-2020.

## **Ikke-teknisk resumé**

Ejer, Poul Kjær Poulsen, ønsker at udvide produktionen på Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg. I den forbindelse ønskes opført 6 sektioner til slagtesvin på siden af stalden (4) opført i 2012. Der skal opføres ca. 1.900 m<sup>2</sup> slagtesvinestald med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv), heraf et produktionsareal på 1.233 m<sup>2</sup> samt et udleveringsrum på ca. 400 m<sup>2</sup>.

Ejendommen drives i dag med en fratsproduktion, hvilket vil sige, at der indsættes smågrise, og de færdigfædes på ejendommen.

Udvidelsen er vurderet med henblik på konsekvenser for omboende, natur og miljø, og det vurderes ingen betydende konsekvenser at få.

### Beskrivelse af produktionen

Der er søer på ejendommen Sdr. Stabyvej 8, og her bliver smågrisene født. Efter fravæning fra soen flyttes smågrisene til Vedersøvej 2, og nogle af dem færdigfædes her. Der er ikke plads til at fede dem alle færdige her, så nogle flyttes til Madumvej 6 og Madumvej 40, hvor de fedes færdige. Derefter transporteres de til slagteriet.

### **Konsekvenser for omboende, natur og miljø**

#### Lugt og naboer

Med ca. 300 m til nærmeste nabobeboelse (enkeltbolig uden landbrugspligt) som er Madumvej 38, er geneafstanden i forhold til lugt overholdt. Madumvej 38 ligger øst for Vedersøvej 2. Der etableres gyllekøling i den nye stald, og sammen med køling i stald 4 og 4-1 reduceres lugtgenerne fra de 2 stalde med 20%.

#### Transporter

Der er vurderet på antallet af transportere til og fra ejendommen, og det skønnes ikke, at blive væsentligt forskelligt fra det nuværende niveau.

#### Landskab

Ejendommen ligger i et område udpeget til placering af store husdyrbrug. Derudover ligger den indenfor et område, der er udpeget som Særlig værdifuldt landbrugsområde. De nye tilbygninger er forlængelser af eksisterende bygninger og der vil blive bygget i samme byggestil og materialer som det eksisterende byggeri. De nye staldsektioner vil dermed falde godt ind i det eksisterende, og ikke virke skæmmende.

#### Påvirkning af natur

Der er lovmæssige krav til hvor meget et husdyrbrug må påvirke den omgivende natur med ammoniak fra husdyrproduktionen (ventilationsafkast fra stalde).

Der er beregnet i ansøgningsskemaet via husdyrgodkendelse.dk på belastningen på den omkringliggende natur. I afsnittet "naturområder" er der redegjort for belastningen af de enkelte naturområder. Belastningen ligger væsentligt under de lovmæssige maksimale grænser.

Der indføres ammoniak- og lugtreducerende teknologi på ejendommen i form af gyllekøling i slagtesvinestalden, der blev opført i 2012 og ligeledes i den nye stald (5). Der er tale om gyllekøling, hvor overskudsvarmen anvendes til opvarmning af stalde.

#### BAT (Bedste anvendelige teknologi)

Der er lovmæssige krav til ammoniakemissionen fra forskellige staldtyper. Disse krav overholdes ved anvendelse af følgende godkendte teknologier:

Der er delvis spaltegulv med minimum 25% fast gulv i alle stalde.

Der etableres gyllekøling i stald 4 og 4-1 fra 2012 og det bliver der også etableret i den nye stald (5). Overskudsvarmen fra kølingen af gyllen i gyllekanalerne anvendes til opvarmning af stalde. Teknologier som luftrensning, gylleforsuring mv anvendes ikke, da ammoniak og lugt håndteres via de ovenfor nævnte teknologier. Se afsnittet om BAT for en uddybende forklaring.

## Meddelelse om miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 4.801 m<sup>2</sup>, på husdyrbruget matr. nr. 7a Madum By, Madum, beliggende Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg. Miljøgodkendelsen omfatter en slagtesvinestald på 1.900 m<sup>2</sup>, med 1.233 m<sup>2</sup> produktionsareal og udleveringsrum på 400 m<sup>2</sup>.

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
  - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk

Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg  
Agronom



## Miljøgodkendelsens vilkår

### Basisoplysninger

#### Dokumentation

1. Ved udnyttelse af nærværende § 16a miljøgodkendelse ophæves miljøgodkendelse af 29-09-2010 meddelt i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
  - produktionensarealetss størrelse
  - affaldsregistrering og -bortskaffelse
  - driftsjournaler (jvf. bilag 4)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

#### Samlet udnyttelse af godkendelse

4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

#### Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

### Indretning og drift

#### Det ansøgte produktionsareal

6. Husdyrbruget har maksimalt tilladelse til følgende produktionsareal:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Staldnavn</b>			
Stald 1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	691
Stald 2	Smågrise (frats)	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.233
Stald 3	Slagtesvin (frats)	Toklimastald, delvis spaltegulv	719
Stald 4	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	617
Stald 4-1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	308
Ny slagtesvine-stald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1.233
<b>I alt</b>			<b>4.801</b>

Dyreholdet skal efter type etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i ovenstående skema.

---

## **Anlæg og bygninger**

---

### **Opbevaring af husdyrgødning**

---

Der lejes opbevaringskapacitet på egen ejendom, da Vedersøvej 2 er uden egne gyllebeholdere.

---

## **BAT – Bedste Tilgængelige Teknologi**

---

7. Staldene skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

<b>Staldnavn</b>	<b>Staldsystem</b>	<b>Miljøteknologi/kommentar</b>
2. smågrise (frats)	To klimastald, delvis spaltegulv	Ingen
1. smågrise-stald	To klimastald, delvis spaltegulv	Ingen
5. Ny slagtesvinestald	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling
3. smågrise (frats)	To klimastald, delvis spaltegulv	Ingen
4. Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling
4-1. smågrise	To klimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling

Gyllekølingsanlægget skal køre hele tiden, 8.760 timer/år, for at opnå 20 % lugtreducerende effekt og 9,5 % ammoniakreducerende effekt.

### **Indretning og drift**

8. Gyllekanalerne i staldafsnit 4, 4-1 og 5 i alt 1.490 m<sup>2</sup> - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
9. For ammoniakreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 10,8 W/m<sup>2</sup>.
10. For ammoniakreduktion skal den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 154.570 kWh.
11. For lugtreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 25,9 W/m<sup>2</sup>.
12. For lugtreduktion skal den samlede køleydelse pr døgn være på mindst 926 kWh.
13. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
14. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
15. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
16. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

## **Egenkontrol**

17. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
18. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 dage.
19. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

---

## **Lugt**

### **Rengøring af staldanlæg**

20. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

---

## **Øvrige gener**

### **Handleplaner ved uforudsete gener**

21. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efterviser at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

---

## **Transport**

22. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

---

## **Støj**

23. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse\* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

\*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivls spørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbi-

draget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlings-tiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at drifttiden for de forskellige støjkluder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

24. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår.

---

### **Støv**

25. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro kommune. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

---

### **Restvand og spildevand**

26. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

---

### **Fluegener**

27. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).
28. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

---

## **Følgevirksomheder**

---

### **Driftsforstyrrelser eller uheld**

29. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
30. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip ved håndtering af gylle.
31. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

---

## **Klima og ressourcer**

---

### **Miljø- og ressourcestyring**

32. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
33. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

34. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
  - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
  - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
  - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
  - Affaldsreducerende tiltag.
35. 5 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energieffektiviserende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune.
36. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier indføres på husdyrbruget.

---

## **IE-husdyrbruget**

---

### ***Ved ophør***

---

37. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

## Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

---

### Basisoplysninger

---

#### *Dokumentation, ansøger og ejerforhold*

---

Der er stillet vilkår om, at den eksisterende produktionstilladelse bortfalder, når denne miljøgodkendelse er meddelt.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. For at sikre, at vilkårene i denne godkendelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

---

### Indretning og drift

---

#### *Det ansøgte produktionsareal*

---

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til om der kan ske en delvis udnyttelse af projektet. Derfor er denne miljøgodkendelse en samlet godkendelse, hvor miljøteknologi skal implementeres og nye stalde skal bygges for, at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne.

Vilkår 6 og 7 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

---

### Anlæg og bygninger

---

#### *Husdyrbrugets anlæg og bygninger*

---

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres en ny slagtesvinestald på ca. 1.900 m<sup>2</sup> med et produktionsareal på 1.233 m<sup>2</sup>. Stalden etableres som delvis spaltegulv med min. 25 % fast gulv og gyllekøling. Samtidig etableres et udleveringsrum på ca. 400 m<sup>2</sup>.

Som lugt – og ammoniakreducerende tiltag er desuden valgt gyllekøling i 2 eksisterende staldafsnit, stald 4 og 4-1 fra 2012, som er stalde til slagtesvin og smågrise. Lugtreduktionen er beregnet til 20 % og ammoniakreduktion til 9,5 %.

## **Opbevaring af husdyrgødning**

---

Der er ingen gylleopbevaringsanlæg tilknyttet Vedersøvej 2. Ejer har en fast aftale med Madumvej 40, som han også ejer, om afsætning af al husdyrgødning. Opbevaring af husdyrgødning er beskrevet i miljøgodkendelsen på Madumvej 40.

---

## **BAT**

---

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrundede fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

## **BAT-teknologi**

---

Der stilles vilkår om, at staldene skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-niveauet er opnået ved gyllekøling i 3 staldafsnit, i eksisterende stald 4 til slagtesvin, stald 4-1 til smågrise og den planlagte stald 5 til slagtesvin, hvor staldgulvstypen er delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Der er stillet vilkår til dokumentation af effekt af gyllekøling, vilkår 8-19.

Gyllekølingsanlægget skal køre hele tiden, 8.760 timer/år, for at opnå 20 % lugtreducerende effekt og 9,5 % ammoniakreducerende effekt.

Der stilles vilkår om, at gyllekanalerne i staldafsnit 4, 4-1 og det planlagte afsnit 5 - i alt 1.490 m<sup>2</sup> - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Gyllekølingsanlægget skal anvendes for at husdyrbruget opnår en reduktion af ammoniakemissionen/lugt til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Der er nedstøbt køleslanger i gyllekanalerne i staldafsnit 4 og 4-1.

For at sikre at anlægget opnår den lugt- og ammoniakreducerende effekt, som forudsat i beregningen, stilles der vilkår til korrekt etablering, kalibrering, drift, eftersyn og vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget, bl.a. minimum køleeffekt og minimum antal driftstimer.

## **Samlet vurdering**

BAT-niveauet opnås ved, at der etableres delvise spaltegulve i den nye stald og gyllekøling i 2 eksisterende stalde, samt i den planlagte slagtesvinestald. Husdyrbruget lever dermed op til emissionsgrænserne.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund er der stillet fastholdelsesvilkår for de valgte BAT-teknologier.

---

### ***BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak***

---

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Den ansøgte totale udledning er 4.817 kg NH<sub>3</sub>-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 4.822 kg NH<sub>3</sub>-N/år. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres.

### **Samlet vurdering**

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

---

## **Husdyrbrugets beliggenhed**

---

### ***Lokalisering og planmæssige forhold***

---

Anlægget på Vedersøvej 2 ligger ca. 3,8 km sydvest for Ulfborg og ca. 410 m nord for kommunegrænsen til Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1. Planmæssige forhold fremgår af bilag 2.

### **Samlet vurdering**

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i Husdyrbrugloven, jf. §6, 7 og 8.

### ***Landskabelige og kulturhistoriske områder***

---

Er beskrevet i miljøkonkvensrapporten.

---

## **Ammoniak**

---

### ***Ammoniak***

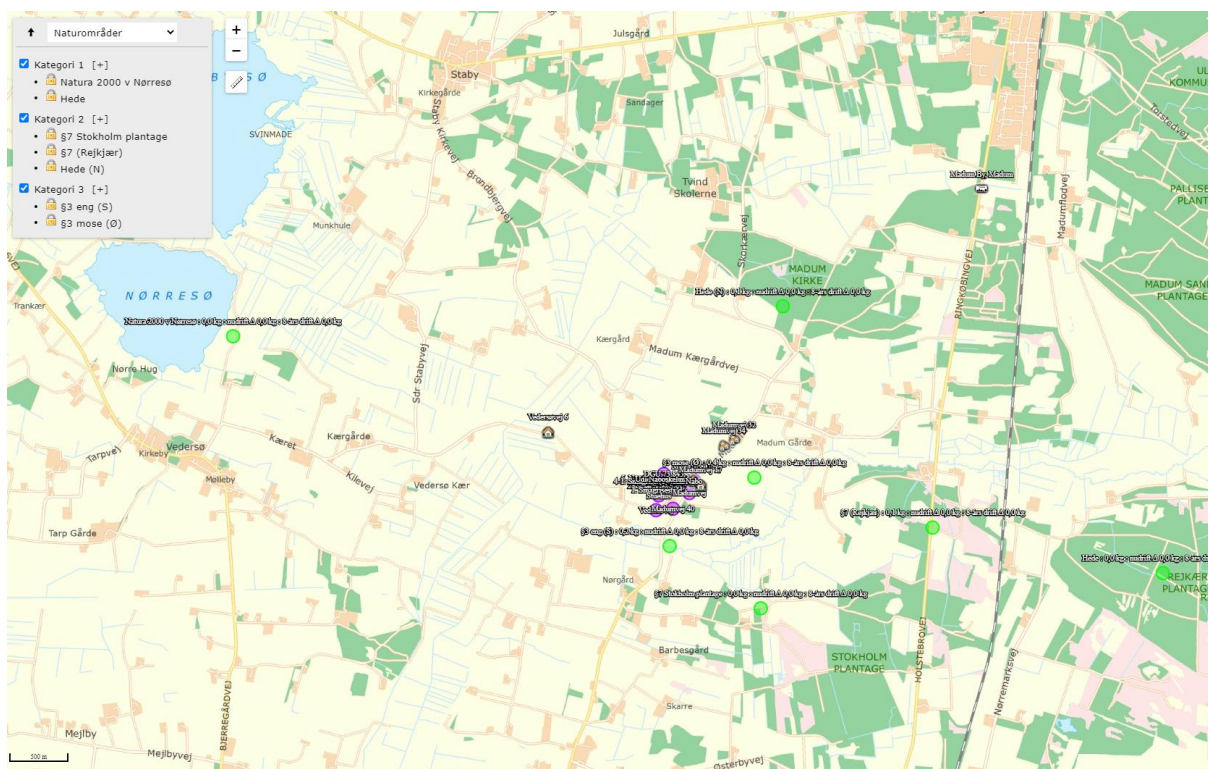
---

Holstebro Kommune vurderer at beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt, og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 4.817 kg/år, hvilket er en meremission på 616 kg NH<sub>3</sub>-N/år i forhold til nudriften og 616 kg NH<sub>3</sub>-N/år i forhold til 8-års drift.

Jf. ansøgningsskema 218468 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.





## Samlet ammoniakdeposition siden 2012

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften i 2012 (8 ÅR SIDEN) til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 7 naturområder. Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

### 1) Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til husdyrbruget er EF-habitatområde nr. 188 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 114 Husby Sø og Nørresø samt EF-habitatområde nr. 57, Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø.

Afstandene hertil er hhv. ca. 4 og 5,5 kilometer i vestlig og østlig retning.

Beregninger viser for begge Natura 2000-områderne en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra de samlede husdyrbrug efter udvidelsen, og reglerne for kategori 1 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

### 2) Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Indenfor en afstand af ca. 2 kilometer fra husdyrbruget er registreret flere heder over 10 ha, som dermed er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er foretaget ammoniakdepositionsberegninger for tre af disse, herunder det nærmest liggende.

Beregningerne viser en totaldeposition på henholdsvis 0,1/0,1/0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbrugets drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

### 3) Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste §3-naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er en ca. 0,7 ha stor mose 800 meter øst for ejendommen. Holstebro Kommune har ikke en aktuell vurdering af naturtilstanden her, men beregninger viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen (max. tal for nudrift og 8-årsdrift) og 0,4 kg N/ha/år fra de samlede husdyrbrug efter udvidelsen.

For et noget større engområde mod syd, ca. 500 meter fra husdyrbruget, er beregnet 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Ca. 200 meter øst for husdyrbruget er registreret et område med potentielt ammoniakfølsom skov. Skoven er en tidligere nåleskov, der nu fremstår som med en blanding af rødgran, ahorn, alm. røn, alm. hyld, eg og glansbladet hæg og med en undervegetation af næringskrævende arter som stor nælde. Det kan derfor udelukkes, at der er tale om en ammoniakfølsom skov.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

#### Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Hede (N)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Natura 2000 v Nørresø	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§7 (Rejlkjær)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§7 Stokholm plantage	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§3 mose (Ø)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,4	▼
§3 eng (S)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼

Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over de fastsatte afskæringskriterier.

#### Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak merdepositionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

## **Bilag IV-arter**

---

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i betydelig afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

---

## **Lugt**

---

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over dyretypen er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt fra stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme. Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svine-lugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUE, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUE, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUE.

### **Kumulation af lugt**

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end:

- 300 meter fra eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller i et område i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 300 meter fra beboelsesbygninger i samlet bebyggelse
- 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren.

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

### **Lugtberegning**

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 218468) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt.

### **Rengøring af staldanlæg**

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om lugtgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

### **Samlet vurdering**

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

---

## **Øvrige gener**

---

### **Transport**

---

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige gener i forbindelse med husdyrbrugets transporter.

Der er ingen gyllebeholdere tilhørende Vedersøvej 2. Gyllen fra svineproduktionen afsættes til naboejendommen på Madumvej 40, der har samme ejer som Vedersøvej 2. Der er rørledning fra staldanlæggene på Vedersøvej 2 til de 2 største gyllebeholdere på Madumvej 40. Antallet af gylletransporter er vurderet til at blive forøget fra 403 til 450 årlige transporter, svarende til ca. 12 %.

Gylletransporterne ud på offentlig vej foregår hovedsagelig af de 2 udkørsler øst og syd for Madumvej 40.

Der er derfor ingen gylletransporter der direkte er tilknyttet Vedersøvej 2. Ingen af de øvrige transportter vurderes at blive forøget.

Transporterne er til ejendommens udspretningsarealer, som ligger spredt rundt om de 2 ejendomme og rundt om Madumvej 6 og Sdr. Stabyvej 8.

Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. De sæsonbetonede transportter kan foregå hele døgnet. De daglige transportter vil sædvanligvis primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Sæsonbetonet arbejde kan dog foregå uden for normal arbejdstid, men skal søges begrænset.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transportter.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

### **Rengøring af offentlig vej**

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

### **Samlet vurdering**

På baggrund af vurderingen af omfanget af transportter, og mulige genepåvirkninger heraf i nærområdet, er der fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Kommunen vurderer, at transportter til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

### **Støj**

---

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold

Da de anbefalede mindsteafstande til nabobeboelse/boligområde er 300 meter, og dermed er overholdt, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

### **Støv**

---

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støvgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for støvkilder på husdyrbruget; levering af foder, indblæsning af foder i silo, høstarbejde og kørsel på grusveje. Udvidelsen medfører at foderforbruget stiger, og dermed forventes øgede støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer. Idet der er minimum 300 meter fra husdyrbrugets fodersiloer til nærmeste nabobeboelse, vurderes støvgenerne primært at forekomme lokalt på husdyrbruget, og dermed ikke udgøre en væsentlig gene for omboende eller forbipasserende.

Under høstarbejdet må omboende forvente støvgener. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omboende eller forbipasserende. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at al transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

### **Samlet vurdering**

På baggrund af vurderingen af støvkilder og mulige genepåvirkninger herfra i nærområdet, er der fastsat vilkår til transport og om udarbejdelse af en handleplan ved gener. Kommunen vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende. Det vurderes i øvrigt, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

### **Lys**

---

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke vil være gener fra belysning i staldanlæggene for omkringboende, da staldene dækker for hinanden og ikke er synlige for naboer.

### **Samlet vurdering**

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

### **Restvand og spildevand**

---

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tagvand, overfladevand og restvand samt vurdering i forhold til håndtering af tagvand fra den nye staldbygning. Der fastsættes vilkår hertil.

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 3.

### Skema 3. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende svinestalde	Ledes via tagrender til samletank og videre til grøft.
Tagvand fra ny stald (stald 5)	Hvis der etableres tagrender skal afledningen (eksempelvis nedsivning via faskine) godkendes af kommunen. Der skal indsendes ansøgning herom i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler

#### Tagvand

Hvis der etableres tagrender på stald 5, skal vandet herfra ledes til nedsivning via faskine eller lignende. Før etablering af f.eks. faskiner, skal der søges om tilladelse til etableringen. Hvis der ikke sættes tagrender på den nye bygning kan vandet nedsives på stedet. Ønskes der alternativ håndtering af tag- og overfladevand skal der også indsendes ansøgning til kommunen før etablering. Ansøgningen skal indsendes i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

#### Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand og restvand, såfremt afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

#### Fluegener

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår til fluebekæmpelsen på husdyrbruget.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

#### Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at skadedyr og fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

### Følgevirksomheder

#### Affald

Ansøgers beskrivelse af håndtering af affald og reststoffer (kemikalier, rengørings-, behandlings-, og sprøjtemidler samt medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen) og vurdering heraf fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer med beskrivelse af, hvorledes affald og reststoffer skal håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, medicinrester m.v., skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

### **Samlet vurdering**

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten af affaldshåndteringen på husdyrbruget, vurderer kommunen, at affald og reststoffer ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

### ***Driftsforstyrrelser eller uheld***

---

Der er ingen gyllebeholdere tilknyttet Vedersøvej 2. Opbevaringskapacitet lejes på Madumvej 40, som også ejes af ansøger.

#### Beredskabsplan

På baggrund af risikovurderingen i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan, og at denne skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis gylleudslip og brand.

### ***Grænseoverskridende virkninger***

---

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

### **Klima og ressourcer**

---

Ansøgers beskrivelse af husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Lovene pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Vilkår til miljø- og ressourcestyring stilles på baggrund af et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.



Vilkårene vedr. miljø- og ressourcestyring stilles for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold.

For at skabe et overblik over ressourceforbruget, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum en gang årligt skal føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Desuden skal husdyrbruget arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne.

Der stilles også vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

Hele husdyrbruget skal minimum hvert 5. år. have foretaget en energigennemgang, der f.eks. tager udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen. Herefter skal energigennemgangen foretages minimum hvert 5. år.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at det nye byggeri i forbindelse med projekteringen, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Vilkåret stilles for at sikre fokus på muligheder for energibesparelser og for at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

### **Energi**

- Anvendelse af lavenergilysstofrør i alle stalde.
- Lyset i staldene er tændt efter behov.
- Ventilationssystemet rengøres jævnligt. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge energiforbruget.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Der etableres gyllekøling, varmegenvinding til produktionen og stuehus.

### **Vand**

- Drikkenipler er integreret i foderautomaterne. Installationerne kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.

### **Management**

- Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.
- Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.
- Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
- På husdyrbruget forefindes arbejdspladsvurdering (APV). Der foretages daglig tjek og løbende service på anlægget efter behov.

### **Ammoniak**

- Der er reduceret tildeling af protein til smågrise og slagtesvin, (fasefodring).
- Der etableres gyllekøling i 1 eksisterende staldafsnit og i 2 planlagte staldafsnit.
- Der er efter udvidelsen delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv i 2 staldafsnit og to klimastald med delvis spaltegulv i 4 staldafsnit.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jf. skema:

#### Skema 1. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
El forbrug [kWh]	140.000	160.000	20.000
Vand [m <sup>3</sup> ]	8.050	9.000	50
Olie [liter]	125.000	125.000	0

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

#### For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management.

---

## IE-husdyrbruget

---

### Ved ophør

---

Der stilles vilkår om, at stalde skal rengøres, gyllebeholdere tømmes, eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier osv. skal bortskaffes til godkendt modtager ved ophør af husdyrbruget. Vilkåret stilles for at sikre, at der ved eller efter ophør af husdyrbruget ikke sker jord- eller grundvandsforurening.

### 0-alternativet

---

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil fortsætte uændret.

## Offentliggørelse og generelle forhold

---

### Klagevejledning

---

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **02-02-2021**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen.

#### Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, [teknik.miljoe@holstebro.dk](mailto:teknik.miljoe@holstebro.dk).

#### Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

#### Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

---

## Offentliggørelse

---

Afgørelsen sendes til:

- Poul Kjær Poulsen, Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Helle Borum, Sagro, email [hbo@sagro.dk](mailto:hbo@sagro.dk) (ansøgers rådgiver).
- Alle sags parter indenfor 1.123 m meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.

- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: [vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk) (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden [30 dages høringsfrist, start] til [30 dages høringsfrist, slut] har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Helle Borum, Sagro, email hbo@sagro.dk (ansøgers rådgiver).
  - Alle sagens parter indenfor 1.123 m meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvensradius).
  - Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
  - Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
  - Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
  - Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
  - Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: [vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk) (Interesseorganisation)
  - Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
  - FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
  - Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
  - Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
  - Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
  - Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
  - De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 30 dages høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

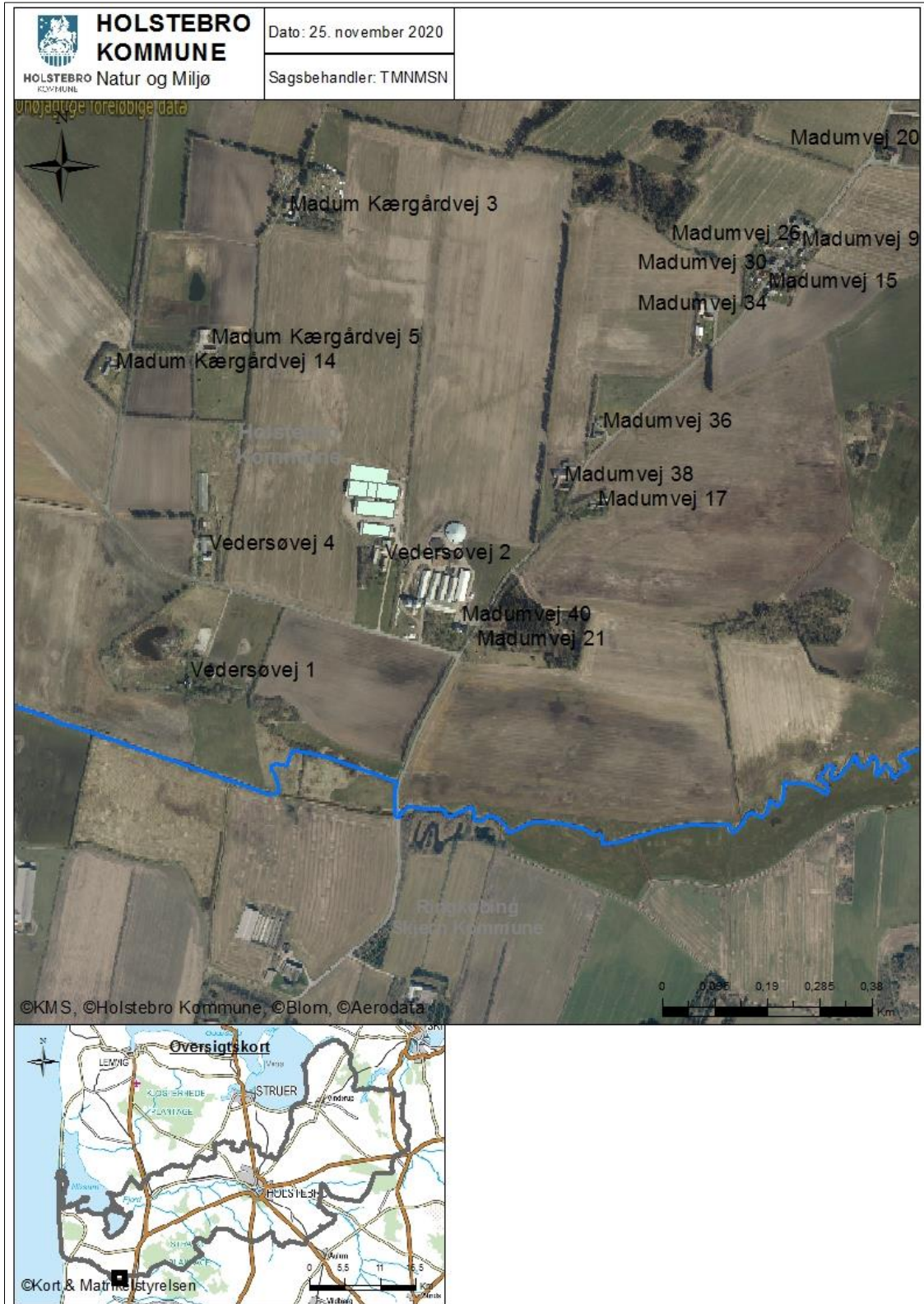
Ingen bemærkninger modtaget.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 08-06-2020 til den 22-06-2020.

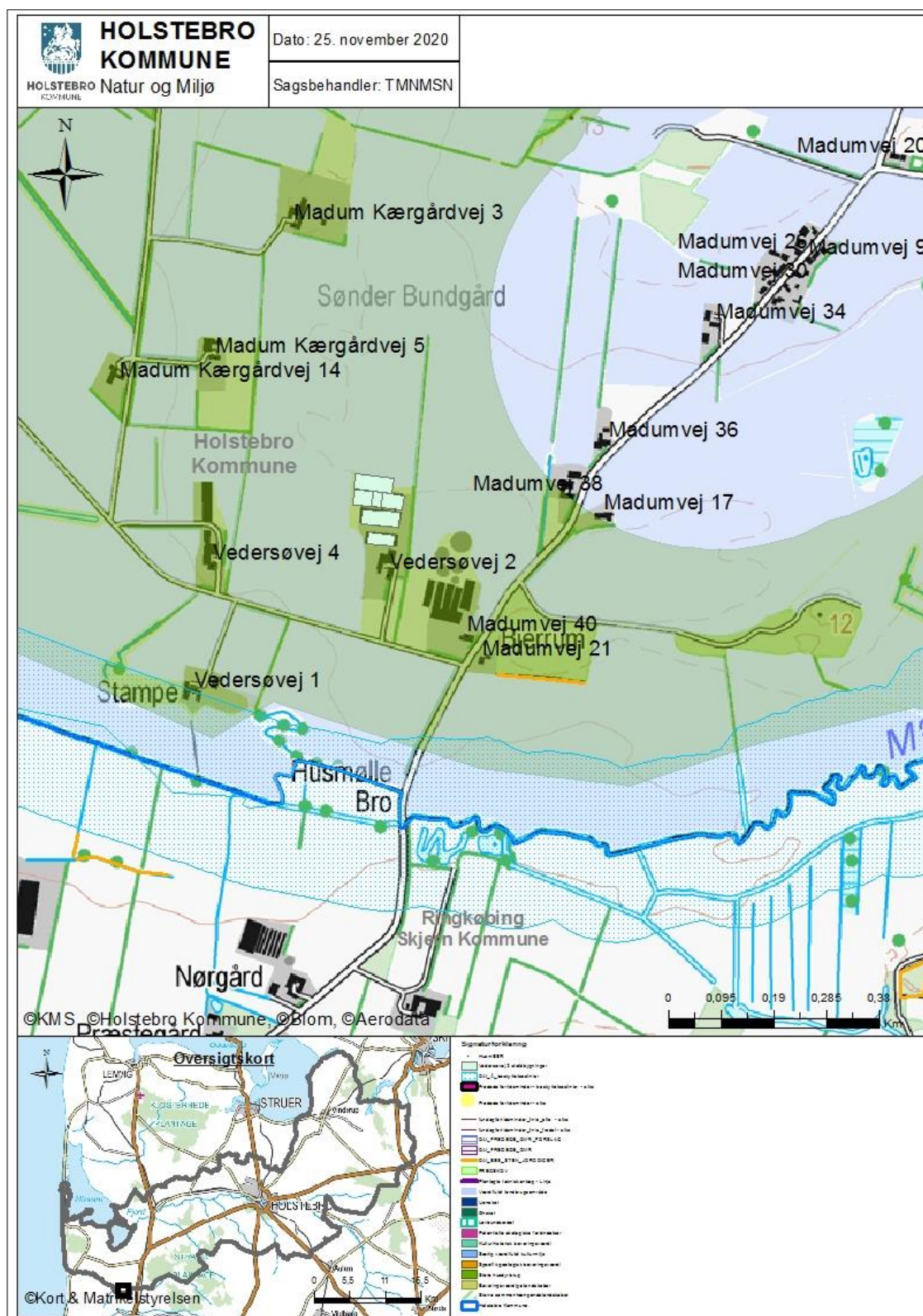
Ingen bemærkninger modtaget.

## Bilag

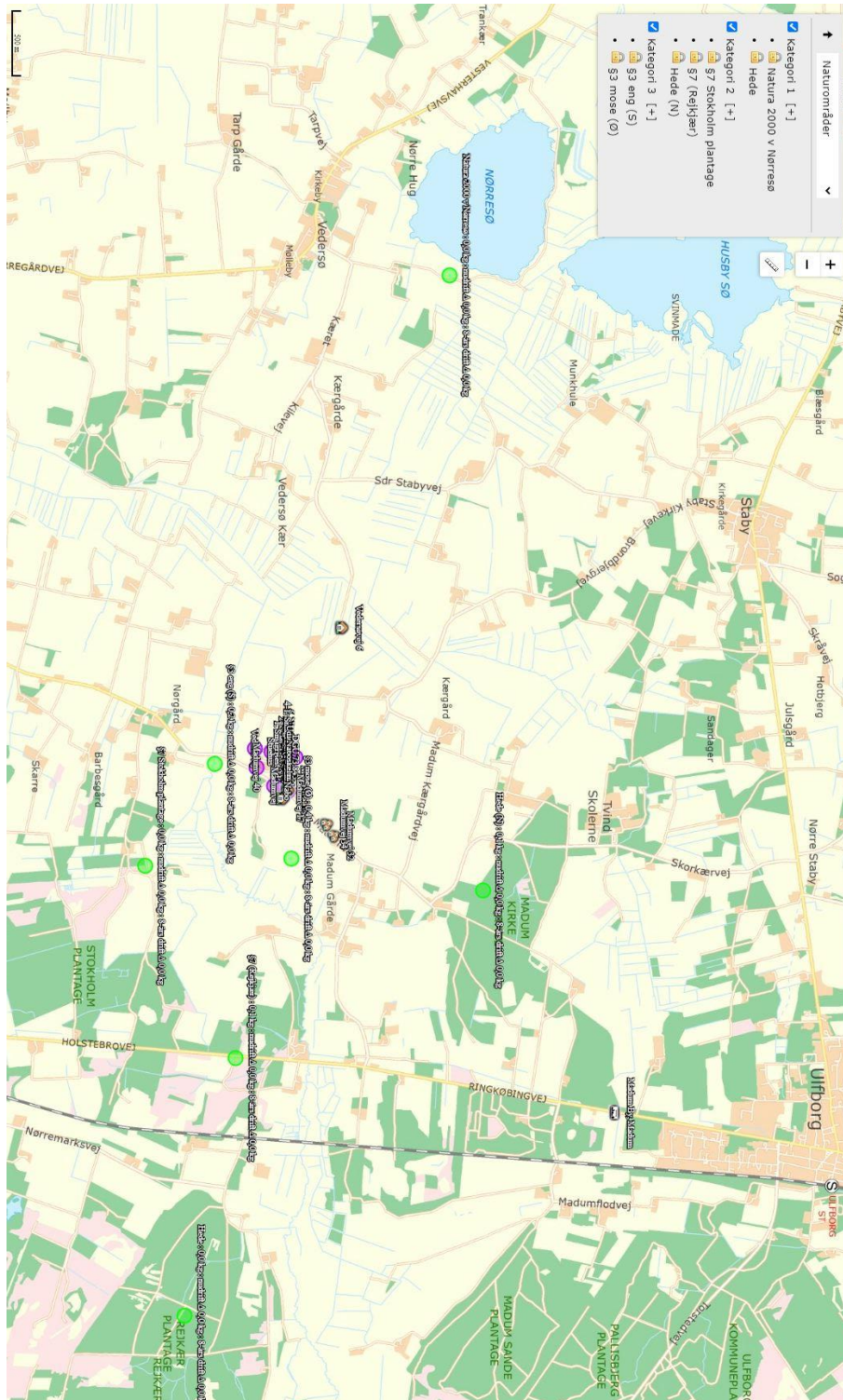
### Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed



## Bilag 2 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg



## Bilag 3 – Naturområder omkring anlæg



## Bilag 4 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

<b>MEKANISK VENTILATION</b>	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

### **ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET**

	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

<b>EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.</b>	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m <sup>3</sup> ]												
Brændstof												

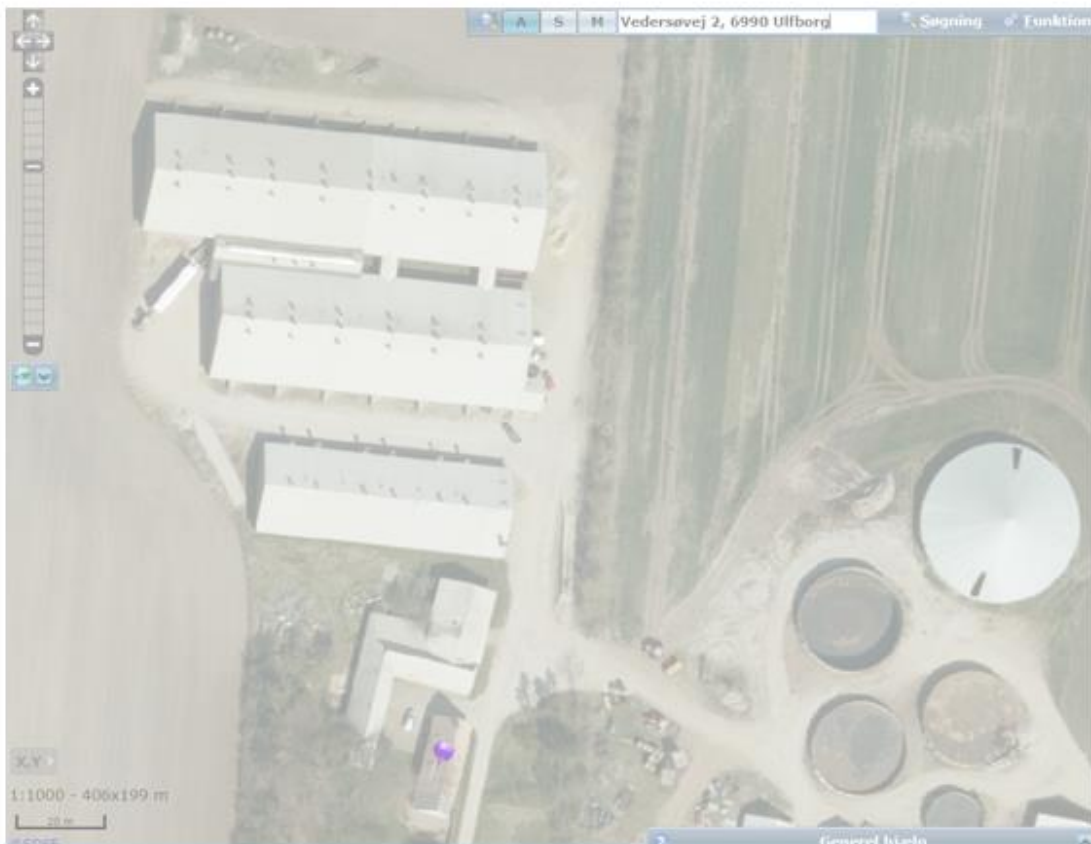
Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

<b>UHELD</b>				
Hændelse	<b>Fra dato</b>	<b>Til dato</b>	<b>Alarmcentral alarmeret</b>	<b>Anmeldelse til Natur og Miljø</b>
...				



## Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 218468 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Baggrund for vilkår', hvor begrundelserne for godkendelsens vilkår også vil fremgå.



## Miljøkonsekvensrapport for BRO

Poul Kjær Poulsgaard

Vedersøvej 2,  
6990 Ulfborg.

Udarbejdet den 30-3-2020  
Af miljørådgiver Helle Borum



## Indholdsfortegnelse

<b>INDLEDNING</b> .....	<b>36</b>
<b>IKKE TEKNISK RESUMÉ</b> .....	<b>37</b>
<i>Ophør</i> .....	38
<i>Tidligere godkendelser</i> .....	38
<b>BASISOPLYSNINGER</b> .....	<b>39</b>
<i>Oplysninger om samdrift med andre ejendomme</i> .....	39
<i>Biaktiviteter</i> .....	39
<i>IE-brug</i> .....	39
<b>OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE</b> .....	<b>40</b>
INDRETNING OG DRIFT .....	40
<i>Afløbsforhold</i> .....	45
<i>Foderopbevaring</i> .....	46
<i>Lys</i> .....	46
ANLÆGSARBEJDER, BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER ELLER NY BEBYGGELSE.....	47
HÅNDBTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING .....	47
BELIGGENHED .....	47
<i>Planforhold</i> .....	47
<i>Landskab</i> .....	47
<i>Afstandskrav</i> .....	50
NATUROMRÅDER .....	51
<i>Ammoniakemission</i> .....	51
<i>Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)</i> .....	52
<i>Kategori 1-natur</i> .....	52
<i>Kategori 2-natur</i> .....	52
<i>§ 3 områder</i> .....	53
<i>Kategori 3-natur</i> .....	53
<i>Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter</i> .....	53
<i>National beskyttelse af arter af planter og dyr</i> .....	54
<i>Biodiversitet – Den danske Rødliste</i> .....	54
LUGT .....	55
ØVRIGE EMISSIONER OG GENEPAVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE. ....	56
<i>Støv</i> .....	57
<i>Fluer og skadedyr</i> .....	57
<i>Til- og frakørsels forhold</i> .....	58
<i>Rystelser</i> .....	60
<i>Støj</i> .....	60
<i>Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger</i> .....	61
<i>Egenkontrol</i> .....	61
VÆSENTLIGE VIRKNINGER FRA RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTIONEN, SAMT VED BRUGEN AF NATURRESSOURCER. ....	62
<i>Grundvand</i> .....	62
<i>Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)</i> .....	62
<i>Affald</i> .....	63
<i>Døde dyr</i> .....	64
<i>Vand</i> .....	64

<i>Energi</i> .....	65
<i>Klima</i> .....	66
BAT (AMMONIAK) .....	66
BAT (IE-BRUG).....	67
<i>Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)</i> .....	67
<i>Fravalg af teknologier</i> .....	67
<i>Miljøledelsessystem</i> .....	68
<i>Management/Godt landmandskab</i> .....	68
<i>Fodringsstrategi</i> .....	69
<i>Vand</i> .....	70
<i>Energi</i> .....	71
<i>Spildevand</i> .....	72
<i>Støj</i> .....	72
<i>Støv</i> .....	72
<i>Lugt</i> .....	73
<i>Opbevaring af husdyrgødning</i> .....	73
<i>Forarbejdning af husdyrgødning</i> .....	73
<i>Udbringning af husdyrgødning</i> .....	74
<i>Samlet BAT-vurdering</i> .....	74
EVENTUELLE GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER .....	74
<b>FORANSTALTNINGER FOR AT UNDGÅ, FOREBYGGE ELLER BEGRÆNSE DET ANSØGTES VIRKNING PÅ MILJØET</b> .....	<b>75</b>
TILTAG VED OPHØR.....	75
<b>BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED</b> .....	<b>76</b>
<b>ALTERNATIVE LØSNINGER</b> .....	<b>77</b>
<b>SAMLET VURDERING AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN</b> .....	<b>78</b>

## Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg, beliggende i Holstebro Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen. Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

## **Ikke teknisk resumé**

Ejer, Poul Kjær Poulsgaard, ønsker at udvide produktionen på Vedersøvej 2, 6990 Ulfborg. I den forbindelse ønskes opført 6 sektioner til slagtesvin på siden af stalden (4) opført i 2012. Der skal opføres ca. 1900 m<sup>2</sup> slagtesvinestald med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv), heraf et produktionsareal på 1.233 m<sup>2</sup> samt et udleveringsrum på ca. 400 m<sup>2</sup>. Ejendommen drives i dag med en fratsproduktion hvilket vil sige, at der indsættes smågrise, og de færdigfedes på ejendommen. Udvidelsen er vurderet med henblik på konsekvenser for omboende, natur og miljø, og det vurderes ingen betydende konsekvenser at få.

### Beskrivelse af produktionen

Der er søer på ejendommen Sdr. Stabyvej 8, og her bliver smågrisene født. Efter fravæning fra soen flyttes smågrisene til Vedersøvej 2, og nogle af dem færdigfedes her. Der er ikke plads til at fede dem alle færdige her, så nogle flyttes til Madumvej 6 og Madumvej 40, hvor de fedes færdige. Derefter transporteres de til slagteriet.

### Konsekvenser for omboende, natur og miljø

#### Lugt og naboer

Med ca. 300 m til nærmeste nabobeboelse (enkeltbolig uden landbrugspligt) som er Madumvej 38, er geneafstanden i forhold til lugt overholdt. Madumvej 38 ligger øst for Vedersøvej 2. Der etableres gyllekøling i den nye stald, og sammen med køling i stald 4 og 4-1 reduceres lugtgenerne fra de 2 stalde med 20%.

### Transporter

Der er vurderet på antallet af transportere til og fra ejendommen, og det skønnes ikke, at blive væsentligt forskelligt fra det nuværende niveau.

### Landskab

Ejendommen ligger i et område udpeget til placering af store husdyrbrug. Derudover ligger den indenfor et område, der er udpeget som Særlig værdifuldt landbrugsområde. De nye tilbygninger er forlængelser af eksisterende bygninger og der vil blive bygget i samme byggestil og materialer som det eksisterende byggeri. De nye staldsektioner vil dermed falde godt ind i det eksisterende, og ikke virke skæmmende.

### Påvirkning af natur

Der er lovmæssige krav til hvor meget et husdyrbrug må påvirke den omgivende natur med ammoniak fra husdyrproduktionen (ventilationsafkast fra staldene).

Der er beregnet i ansøgningskemaet via husdyrgodkendelse.dk på belastningen på den omkringliggende natur. I afsnittet "naturområder" på side 16 er der redegjort for belastningen af de enkelte naturområder. Belastningen ligger væsentligt under de lovmæssige maksimale grænser.

Der indføres ammoniak- og lugtreducerende teknologi på ejendommen i form af gyllekøling i slagtesvinestalden (4) og smågrisestalden (4-1), der blev opført i 2012 og ligeledes i den nye stald (5). Der er tale om gyllekøling, hvor overskudsvarmen anvendes til opvarmning af staldene. Derudover er der teltoverdækninger på den største af gylletankene.

### BAT (Bedste anvendelige teknologi)

Der er lovmæssige krav til ammoniakemissionen fra forskellige staldtyper. Disse krav overholdes ved anvendelse af følgende godkendte teknologier:

Der er delvis spaltegulv med minimum 25% fast gulv i alle stalde.

Der etableres gyllekøling i stald 4 og 4-1 fra 2012 og det bliver der også etableret i den nye stald (5). Overskudsvarmen fra kølingen af gyllen i gyllekanalerne anvendes til opvarmning af staldene.

Teknologier som luftrensning, gylleforsuring mv anvendes ikke, da ammoniak og lugt håndteres via de ovenfor nævnte teknologier. Se afsnittet om BAT for en uddybende forklaring.

## **Ophør**

---

Ved ophør med driften skal produktionsanlæg og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

## **Tidligere godkendelser**

---

- 29-9-2010: §12 MGK
- 23-3-2012: 1. tillæg til MGK. Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter alene skærpelse af type-2 foderkorrektio n med henblik på at nedsætte ammoniakemissionen.
- 3-8-2017: §29 skift i dyretype. Ikke udnyttet

## Basisoplysninger

### Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

---

Udover Vedersøvej 2 ejer og driver Poul Kjær Poulsgaard Sdr. Stabyvej 8, hvor der er søer, og smågrisene fødes her. Madumvej 40 og Madumvej 6 er slagtesvineproduktioner. Afstanden mellem de fire ejendomme er fra ca. 100 m (Vedersøvej 2 og Madumvej 40) og til flere km.

På baggrund af afstanden, og at ejendommen hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Vedersøvej 2, Madumvej 40, Madumvej 6 og Sdr. Stabyvej 8. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Vedersøvej 2.

### Biaktiviteter

---

Gyllekøling.

### IE-brug

---

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 2.000 stipladser til slagtesvin.



## Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

### Indretning og drift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift 2010 (§11 fra 2010)	Nudrift (§11 fra 2010)	An-søgt 2020
1. Stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	691	691	691
2. Stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.233	1.233	1.233
3. Stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv			719
3. Stald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	719	719	
4. Stald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	925	925	617
4-1. Stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv			308
5. Ny stald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv			1.233
<b>I alt</b>		<b>3.568</b>	<b>3.568</b>	<b>4.801</b>

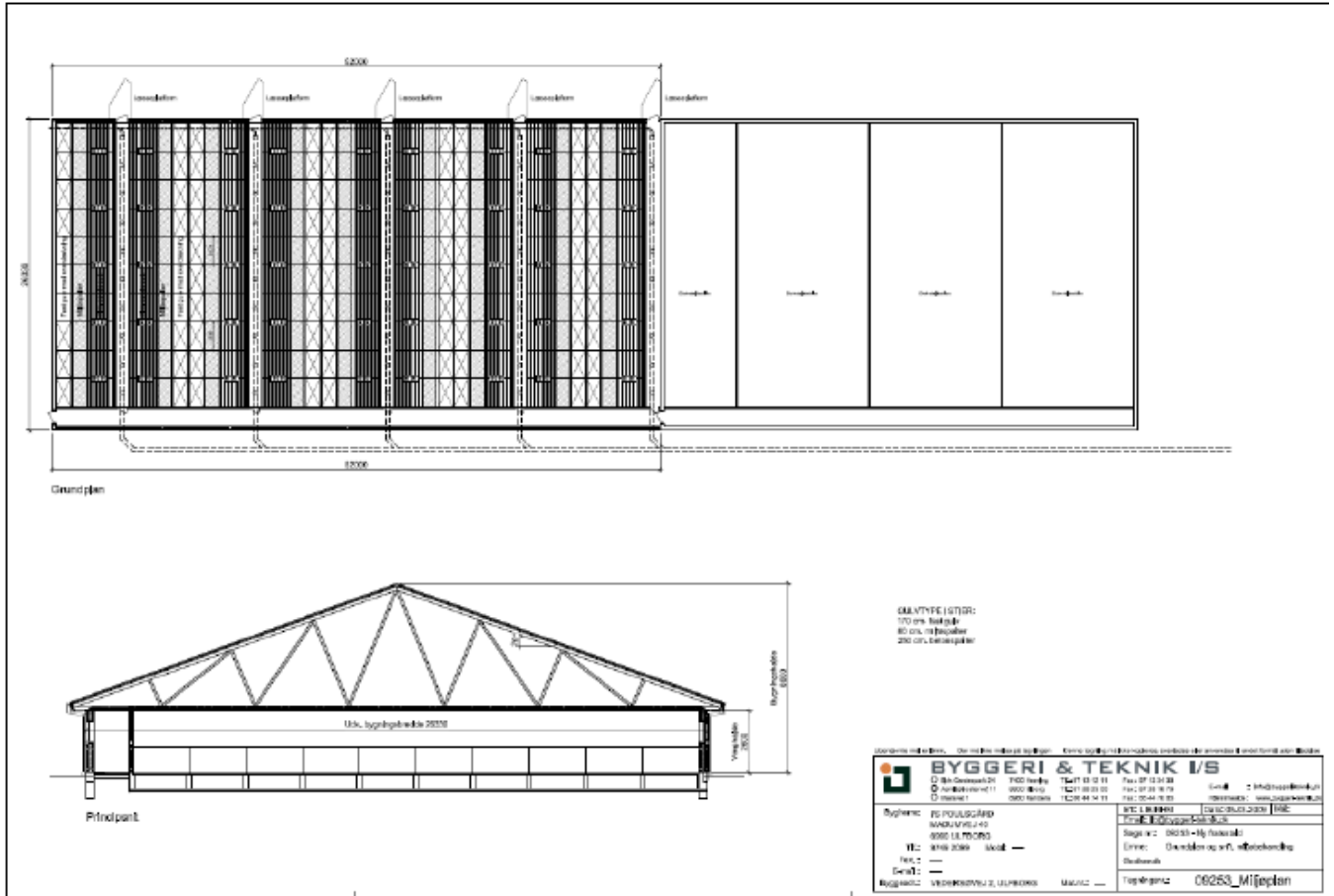
**Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi**

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>						
2. Smågrise (frats)	1785	Mekanisk ventilation	6 m	(#283060) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1233
1. Smågriseald	998	Mekanisk ventilation	6 m	(#283063) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	691
5. Ny slagtesvinestald	1903	Mekanisk ventilation	6 m	(#283066) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1233
3. Smågrise (frats)	1069	Mekanisk ventilation	6 m	(#283068) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	719
4. Slagtesvin	945	Mekanisk ventilation	6 m	(#283071) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	617
4-1. Smågrise (1,5 sektion)	454	Mekanisk ventilation	6 m	(#283072) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	308
<b>Sum</b>						<b>4801</b>
<b>Nudrift</b>						
2. Smågrise (frats)	1785	Mekanisk ventilation	6 m	(#283061) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1233
1. Smågriseald	998	Mekanisk ventilation	6 m	(#283064) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	691
4. Frats (2011)	1411	Mekanisk ventilation	6 m	(#283067) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	925
3. Smågrise (frats)	1069	Mekanisk ventilation	6 m	(#283069) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	719
<b>Sum</b>						<b>3568</b>
<b>8 års drift</b>						
2. Smågrise (frats)	1785	Mekanisk ventilation	6 m	(#283062) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1233
1. Smågriseald	998	Mekanisk ventilation	6 m	(#283065) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	691
4. Frats (2011)	1411	Mekanisk ventilation	6 m	(#283381) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	925
3. Smågrise (frats)	1069	Mekanisk ventilation	6 m	(#283070) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	719
<b>Sum</b>						<b>3568</b>

**Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer**

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer, inventar og foderkrybber.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne i og med at der ansøges om opførelse af en ny slagtesvinestald med et produktionsareal på 1.233 m<sup>2</sup>.



Figur 1. Stald 4 (opført i 2012).



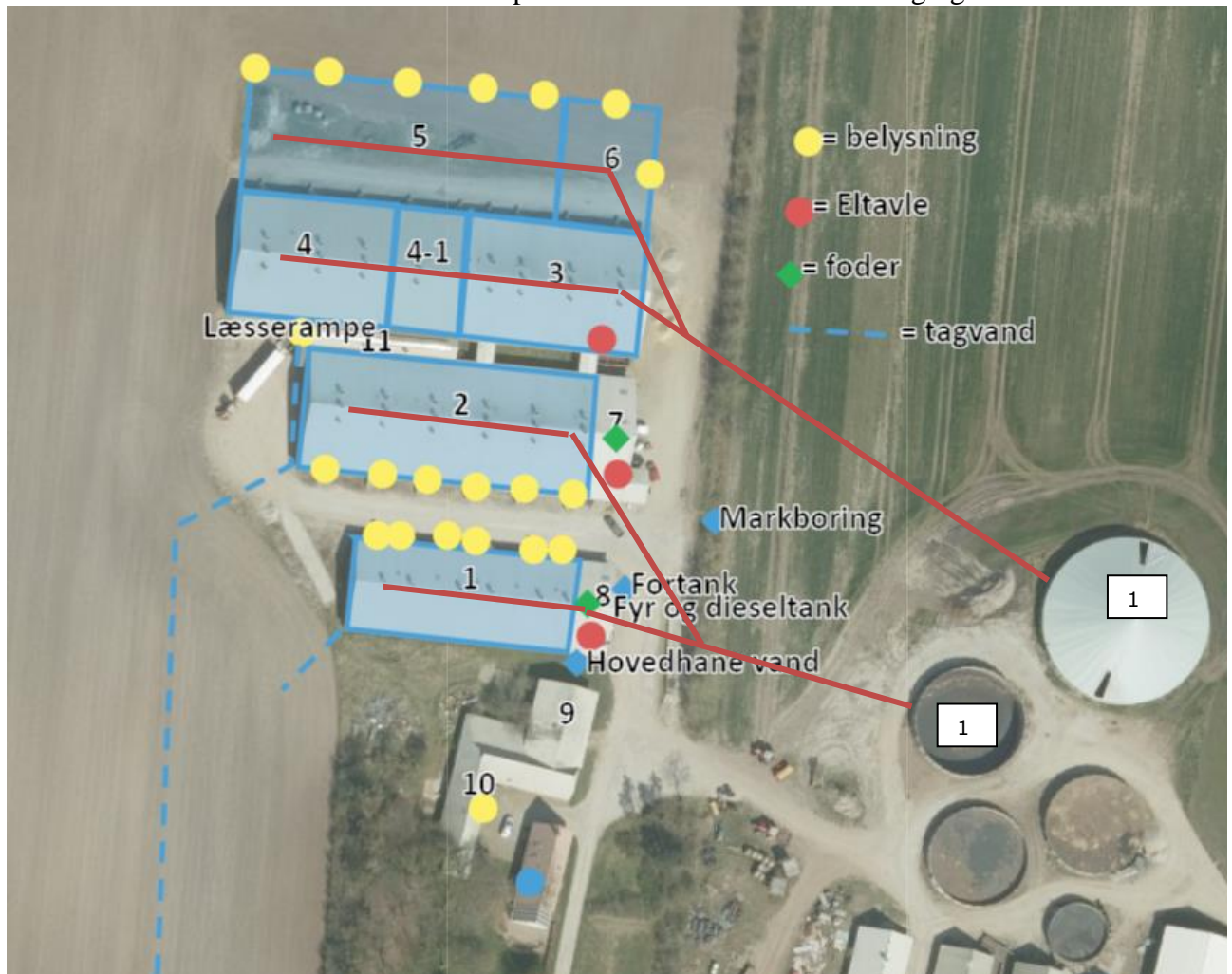
**Figur 2. Situationsplan**

Bygning	Type	Grundplan m <sup>2</sup>	Bygningshøjde (m) til tagryg (ca.)	Taghældning (grader)	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
	Stuehus	149	7	40	Røde mursten	Beboelse
1	Svinestald	1100	7	20	Røde mursten	Grise
2	Svinestald	1800	8	20	Røde mursten	Grise
3	Svinestald	1055	8	20	Røde mursten	Grise
4 + 4-1	Svinestald	1370	8	20	Røde mursten	Grise
5	Ny svinestald	1900	8	20	Røde mursten	Grise
6	Udleveringsrum	400	8	20	Røde mursten	Udlevering af grise
7	Forrum					
8	Foderlade					
9	Maskinhus	133	6	25	Røde stålplader	Maskinhus
10	Garage Udhuse	430	6	30	Munkesten	Udhus/garage
11	Udleveringsrum	180	8	20	Røde mursten	Udlevering af grise

## Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur 3.

Overfladevand fra udenoms arealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn.



**Figur 3. Afløbsplan ( gyllerørføring)**

Spildevandstype	Håndtering
Sanitært fra husholdningen	Tilledes godkendt bundfældningstank og nedsivningsanlæg. Kommunal tømningsordning.
Tag- og overfladevand	Tagvandet fra smågrisestalden (stald 1) ledes ud på græsset fra det sydvestlige hjørne af stalden. Tagvandet fra eksisterende stalde (stald 2 og 3) ledes via et rør fra det sydvestlige hjørne af stald 2 skråt ud i marken og videre til kommunal brønd ved Vedersøvej.
Sanitært spildevand fra driftsbygning	Tilledes godkendt bundfældningstank og nedsivningsanlæg. Kommunal tømningsordning.
Vaskevand fra stalde	Tilledes gyllebeholderne (12 og 13) på Madumvej 40 sammen med gyllen. Vandet fra vaskepladsen ledes til gyllebeholderen

--	--

Der er ingen gylletanke tilhørende Vedersøvej 2 (matrikulært set). De ligger alle under Madumvej 40. Gyllerørføringen fra staldene på Vedersøvej 2 er forbundet med de 2 gylletanke (12 og 13) nærmest ejendommen ((12) 1850 m<sup>3</sup> og (13) 4250 m<sup>3</sup> med telt).

### **Foderopbevaring**

---

Der blandes foder om natten på Madumvej 40, da strømmen er billigst på dette tidspunkt. Foderproduktionen foregår i lukket foderlade, således at støjgener begrænses mest muligt. Der fodres med vådfoder tilsat valle. Foderet pumpes i underjordisk ledning fra Madumvej 40 til vådfodertankene, som er placeret i foderladen, bygning 7 og 8 på Vedersøvej 2. Fodersystemet er således lukket, hvilket sikrer, at der ikke opstår unødige lugtgener i forbindelse med fodringen og håndteringen af foderet, ligesom fluegener undgås. Der tilsættes mineraler i tørform. I foderladen på Vedersøvej 2 (bygning 7 og 8) er også foderanlæg, hvor noget af foderet blandes. Der opbevares foder i foderrum i bygning 7 og 8.

### *Smågrise*

Fodringsanlægget i smågrisestaldene/afdelingerne kører i tidsrummet 04.00 - 24.00. Der sidder følere i truget som gør, at det konstant fyldes op til ønsket niveau.

### *Slagtesvin*

Der fodres ad libitum med visse restriktioner. Foderrationen sættes op via computerstyring i takt med at grisene vokser.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

### **Lys**

---

Der er nødvendig belysning på og i husdyrbrugets anlæg.

Udendørs lys er om nødvendigt tændt ved ind- og udlevering af grise samt ved levering af smågrise, hvilket sker 2 ud af 3 uger hhv. fredage og mandage og torsdage (smågrise) i tidsrummet kl. 6-18. Der anvendes lavenergilysstofrør. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde udskiftes til lavenergilysstofrør. Lyset er kun tændt i forbindelse med selve ind og aflæsningen. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringsystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Der er sensorstyret belysning udenfor.

### **Vurdering**

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer mod naboerne, samt bygninger der skærmer for lyset.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

---

## **Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse**

---

Der opføres ca. 1900 m<sup>2</sup> ny slagtesvinestald i umiddelbar tilknytning til det eksisterende anlæg. Derudover opføres ca. 400 m<sup>2</sup> udleveringsrum i enden på samme bygning. Der anlægges ny adgangsvej rundt om bygningen.

---

## **Håndtering og opbevaring af husdyrgødning**

---

Der er ingen gylletanke tilhørende ejendommen Vedersøvej 2. De tilhører alle matrikulært ejendommen Madumvej 40, som ligger indenfor 100 m af Vedersøvej 2.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Da der opbevares gylle i gyllebeholdere, der matrikulært er beliggende på Madumvej 40 (matr.nr. 5a) og da den krævede opbevaringskapacitet på 9 mdr. kun kan opfyldes ved opbevaring i disse tanke, er der tidligere stillet vilkår om, at der skal ske opbevaring i beholder på Madumvej 40, svarende til mindst et antal m<sup>3</sup>/år.

Det vil ikke længere være nødvendigt, da de generelle regler foreskriver, at der skal være opbevaringskapacitet til 9 måneder, og det er der. Det er i dag en tilsynsopgave at kontrollere opbevaringskapacitet. Det forudsættes, at driften af disse beholdere sker iht. gældende regler. Det er underordnet hvilke tanke der benyttes, da det udelukkende er et spørgsmål om, hvor der er plads.

Der er også andre tanke på bedriften, hvor gyllen kan opbevares, hvis der skulle være behov for det.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

---

## **Beliggenhed**

---

### **Planforhold**

---

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Svinebruget ligger i et relativt tyndt befolket område ca. 3,8 km SV for nærmeste by, Ulfborg. Den nærmeste samlede bebyggelse, Madum Gårde, ligger ca. 700 m nordøst for ejendommen. Der er 8 ejendomme indenfor en radius af 500 meter til ejendommen. Nærmeste beboelse, der ikke er landbrug og ikke ejet af ansøger selv er Madumvej 38, som ligger ca. 285 meter ØNØ for ejendommen og 210 m fra den overdækkede gyllebeholder (hjørne til hjørne). Madumvej 40, som ansøger selv ejer ligger ca. 80 meter fra staldene og den overdækkede gyllebeholder.

### **Landskab**

---

I området fremstår de karaktergivende elementer i form af afvandede og opdyrkede lavbundsflader, marker og bebyggelse på bakkeøernes let hævede terræn og landsbyer langs de primære veje tydeligt.

Landskabets flade terræn, åbne og enkle karakter samt generelt middel skala betyder, at det vurderes muligt at indpasse nyt landbrugsbyggeri i middel til stor skala, særligt når det holdes i en relativ lav karakter. Men disse karaktertræk betyder også, at byggeriet generelt må for-



ventes at blive synligt over meget store afstande. Vurderingen af landskabets kapacitet er derfor betinget af, at der arbejdes med at sikre byggeriet et harmonisk og nedtonet udtryk i landskabet.

Det vurderes muligt at indpasse nyt landbrugsbyggeri i middel til stor skala. Nyt byggeri bør opføres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger, og der bør lægges vægt på, at den samlede bygningsmasse fremstår harmonisk i landskabsbilledet.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	<u>Inden-</u> <u>for</u>	<u>Uden-</u> <u>for</u>
<u>Særlig værdifuldt landbrugsområde</u>	<u>x</u>	
<u>Skovrejsningsområde</u>		<u>x</u>
<u>Lavbundsområde</u>		<u>x</u>
<u>Naturbeskyttelsesområde</u>		<u>x</u>
<u>Økologiske forbindelser / spredningskorridorer</u>		<u>x</u>
<u>Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø</u>		<u>x</u>
<u>Bevaringsværdigt landskab</u>		<u>x</u>
<u>Større sammenhængende landskab</u>		<u>x</u>
<u>Område for store husdyrbrug</u>	<u>x</u>	
<u>Specifikke geologiske bevaringsværdier</u>		<u>x</u>
<u>Kystnærhedszone</u>		<u>x</u>
<u>Strandbeskyttelseslinje</u>		<u>x</u>
<u>Kirkebyggelinje</u>		<u>x</u>
<u>Skovbyggelinje</u>		<u>x</u>
<u>Å beskyttelseslinje</u>		<u>x</u>
<u>Sø beskyttelseslinje</u>		<u>x</u>
<u>Beskyttede sten- og jorddiger</u>		<u>x</u>
<u>Fredede områder</u>		<u>x</u>
<u>Fortidsminde beskyttelseszone</u>		<u>x</u>
<u>Habitatområde</u>		<u>x</u>
<u>Råstofområder</u>		<u>x</u>
<u>Boringsnære beskyttelsesområder</u>		<u>x</u>
<u>Område med særlig drikkevandsinteresse</u>		<u>x</u>
<u>Nitratfølsomt indvindingsområde</u>		<u>x</u>
<u>Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde</u>		<u>x</u>
<u>Jordforurening V1</u>		<u>x</u>
<u>Jordforurening V2</u>		<u>x</u>

### Tabel 3. Landskabelige udpegninger

Udvidelsen af husdyrbruget vil ske i en ny slagtesvinestald på ca. 1900 m<sup>2</sup> (produktionsareal på 1.233 m<sup>2</sup>).

Den nye stald opføres på siden af den eksisterende slagtesvinestald i retning mod øst. Denne placering vurderes at skabe symmetri i bygningsmassen og den bedste logistik på ejendommen.

Stalden opføres i røde mursten, som de øvrige byggerier på ejendommen og med tagplader i grå eternit. Stalden vurderes derfor at falde godt sammen med ejendommens øvrige bygninger. Der opføres derudover en nyt udleveringsrum på ca. 400 m<sup>2</sup> i sydenden på den nye slagtesvinestald.

Der er udpeget lavbundsarealer mellem 300–500 m øst, syd og vest for ejendommen. Disse arealer er beliggende indenfor okkerklasse 1. Byggeriet vurderes ikke at påvirke disse områder.

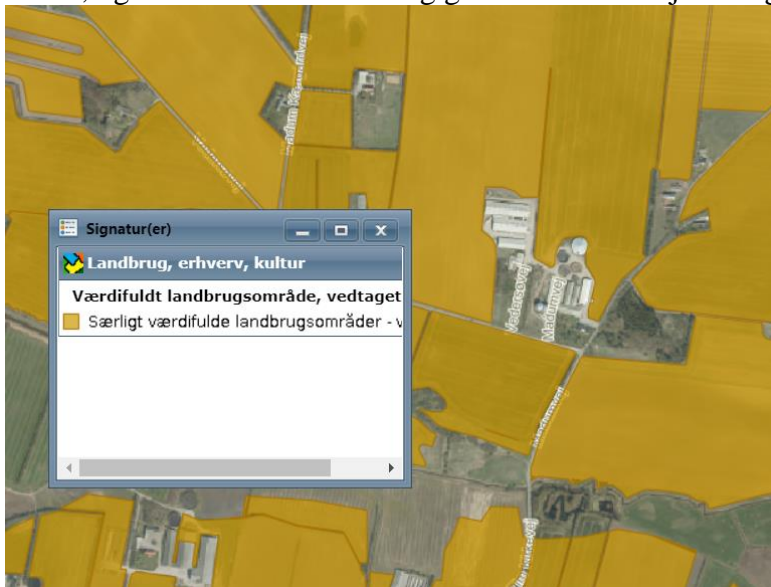
Byggeriet ligger udenfor byggelinjer.

Den nye stald og udleveringsrummet vil ligge hhv. ca. 450 m og 360 meter fra Madum Å. Der er en § 3 eng beliggende på sydsiden af Madum Å ca. 600 m syd for den nye bygning.

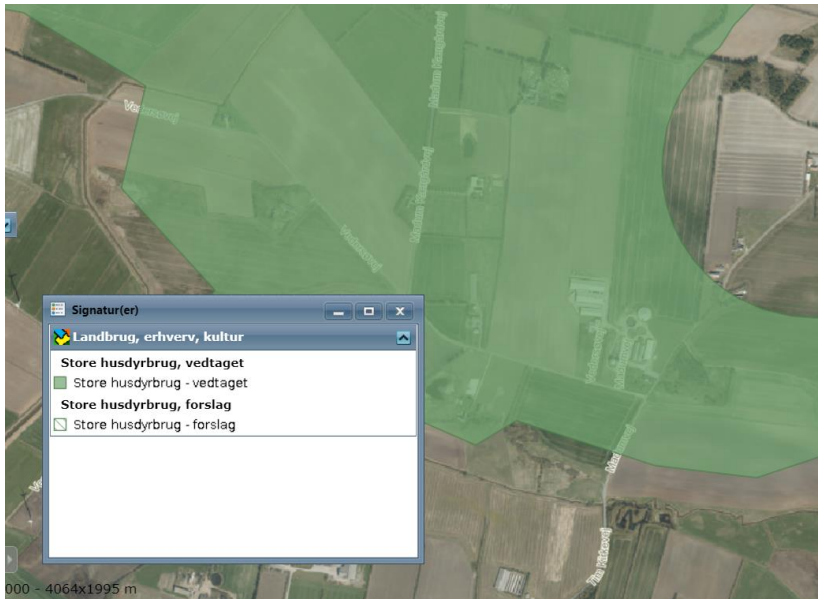
Madum Å er beliggende ca. 600 m syd for den nye stald og gyllebeholder. Madum Å er omfattet af de statslige Vandområdeplaner og udpeget som stærkt modificeret på strækningen fra Tim Kirkevej og vest på. Øst for Tim Kirkevej er det klassificeret som et naturligt vandområde, der skal opnå god økologisk tilstand. DVFI er her 6, hvilket er meget fint.

Der er et beskyttet dige på den anden side af Madumvej knap 390 m sydøst for den nye stald.

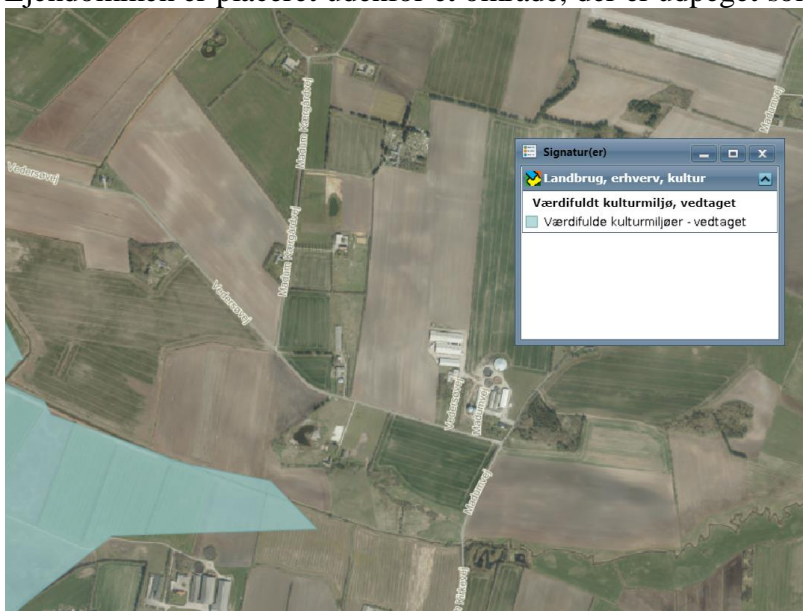
Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.



Ejendommen ligger indenfor et område, der i kommuneplanen er udpeget med henblik på placering af store husdyrbrug. Området skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.



Ejendommen er placeret udenfor et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø.



## Vurdering

Den nye slagtesvinestald er placeret op ad den eksisterende slagtesvinestald, så det visuelle udtryk fra vejen og fra nærmeste nabo vil være uændret.

Ansøger vurderer samlet, at byggeriet ikke vil medføre gener af landskabsmæssig karakter, da byggeriet skærmes af diverse læhegn. Det vurderes, at der ikke er behov for supplerende beplantning.

## Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav. Afstandene er afsat som punkter i Husdyrgodkendelse.dk.

### Vurdering

Idet ejendommen ligger i rimelig afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

---

## Naturområder

---

### Ammoniakemission

---

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *Husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.817,2 kg NH<sub>3</sub>-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til de større stalde valgt 6 m. Ruhed i oplandet er valgt som Landbrug og som f.eks ”Blandet natur med lav bevoksning” i naturpunktet. Der er foretaget vurdering i forhold til det enkelte naturpunkt.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 29. september 2010.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

## **Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)**

---

**Kategori 1-natur** (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 188 "Husby Sø og Nørresø". Habitatområdet ligger vest for ejendommens stalde og opbevaringslager i en afstand på ca. 4 kilometer. Der er ikke i habitatområdet kortlagt terrestriske naturtyper, som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. I en afstand af 5,6 km sydvest for ejendommen ligger EF-habitatområde nr. 59 "Stadil fjord og vest Stadil fjord", som samtidig er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 41 og Ramsarområde nr. 3.

Ca. 6,5 kilometer øst for ejendommen ligger EF-habitatområde nr. 57, "Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø". Her ligger en række næringsfattige hede- og klitområder. Området ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune, som i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2010 har vurderet, at udvidelsen ikke ville få en væsentlig negativ indflydelse på naturværdierne.

Depositionen på nærmeste habitatområde fra det samlede anlæg er beregnet til 0,0 kg N/ha/år efter udvidelsen med en total beregnet deposition på 0,0 kg N/ha/år fra det hidtidige staldanlæg. Beregningerne er foretaget i it-regnearket husdyrgodkendelse.dk.

Den samlede deposition på naturtyperne både i ansøgt og i nudrift vurderes at være så lav, at den ikke har nogen væsentlig betydning på de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstanden fra punktkilden.

Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af svinebedriften vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder. Ansøger har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er foretaget på baggrund af den viden og de beregningsmetoder ansøger har tilgang til på området.

**Kategori 2-natur** (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Nærmeste kategori 2 naturareal er et B-målsat hede/overdrevsområde i Stokholm Plantage 1.350 m SØ for Vedersøvej 2.

Beregningen viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Der er yderligere to kategori 2 hedeområde ca. 1,9 km nordøst for staldene og 2,5 km øst for staldene. Det første er et hedeområde i Madum Kirkeplantage. Det andet er i Rejkjær (nordlige del af Stokholm Plantage).

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år til begge områder. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

### § 3 områder

Enge er ikke definerede som kategori 3 natur, men de er stadig §3 beskyttede efter NBL.

**Kategori 3-natur** (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor en afstand af 1.000 m fra ejendommens stalde og opbevaringslagre findes et vandhul og to små eng- og moseområder, som begge er C-målsatte, og som ikke er følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. Området ligger på grænsen til Ringkøbing-Skjern Kommune.



Der er beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i eng- og moseområdet 500 meter syd ejendommen (langs Madum Å) og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i eng- og moseområdet 750 meter øst for ejendommen.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

### Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Samlet emission: <b>4817,2</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)		Meremission (8 års-drift): <b>616,2</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)		Meremission (nudrift): <b>616,2</b> (kg NH <sub>3</sub> -N/år)				
Oversigt af naturpunkter  								
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Hede (N)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Natura 2000 v Nørresø	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§7 (Rejkkjær)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§7 Stokholm plantage	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§3 mose (Ø)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,4	▼
§3 eng (S)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼

### Tabel 4. Naturberegninger

#### Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitat-områder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Ud fra ”Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen eller dens udbringingsarealer:

*Småflagermus:*

På baggrund af de insektædende småflagermus’ livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

*Birkemus:*

Arten forekommer nær den nordlige del af Nissum Fjord, men er ikke registreret så langt sydpå som her.

*Odder:*

Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

*Markfirben:*

Er i 2005 registreret langs vestkysten ved Vedersø og Husby. Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

*Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse:*

Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringingsarealer.

*Grøn kølleguldsmed:*

Arten forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men er ikke registreret i områdets vandløb. Arten vurderes dog generelt ikke at blive påvirket af projektet så længe reglerne for gødningshåndtering overholdes.

De øvrige insektarter på Habitatdirektivets bilag IV formodes ikke at forekomme i Vestjylland.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på <http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

---

### **National beskyttelse af arter af planter og dyr**

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen<sup>7</sup>.

Søgning på <http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

---

### **Biodiversitet – Den danske Rødliste**

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Ansøger vurderer, at man har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

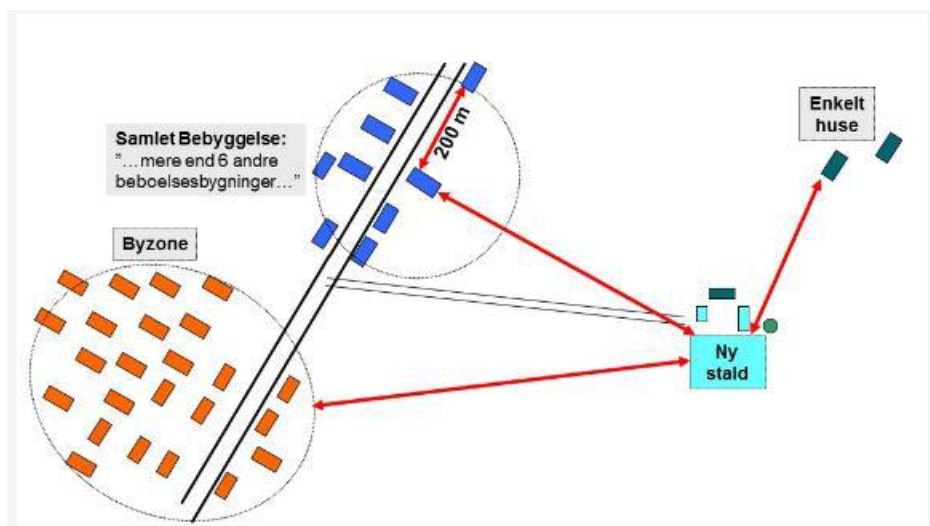
## Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholderne sker 2 gange ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.









**Figur 4. Miljøstyrelsens illustration af, hvor der måles fra og til i forhold til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzonen. Her bygges ikke ny stald, men beregnes fra den eksisterende stald.**

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.



Der etableres gyllekøling i staldene 4, 4-1 og 5, hvilket giver en lugtreduktion på 20% fra de pågældende stalde.

#### Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Madumvej 17	0	NY	323,3	323,3	396,9	Ja	▼
 Madumvej 38	0	NY	323,3	323,3	333,3	Ja	▼
 Vedersøvej 6	0	NY	323,3	323,3	1052,9	Ja	▼
 Madumvej 32	0	NY	683,9	683,9	791,5	Ja	▼
 Madumvej 34	0	NY	683,9	683,9	684,6	Ja	▼
 Madum By, Madum	0	NY	897,2	897,2	3876,6	Ja	▼

Konsekvenszone: 1123 m

**Tabel 5.** Lugtgeneberegning.

#### Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

#### Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i ”Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne” fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	<b>Klasse 3:</b> Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) <b>Klasse 6:</b> Pelsdyrfarme <b>Klasse 6:</b> Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme <b>Klasse 7:</b> Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

**Tabel 6.** Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 684,6 m og 3,8 km og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 500 m, som angivet ovenfor.

Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

### Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde. Stalde og staldudstyr rengøres med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Der vaskes med vaskerobot.

Der fodres med vådfoder.

Der kan især i tørre perioder forekomme støvgener fra ejendommen ved færdsel med køretøjer på grusveje og interne transportveje på anlægget. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra intern håndtering af foder vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter.

Der forventes ikke støvgener fra staldene for de omkringboende. Afkasthøjden fra staldene vurderes at medvirke til, at evt. støv ikke generer naboer.

### Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer. Der har aldrig tidligere været klager over støv.

### Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene og sluse gylle ud lidt oftere end man standard ville vælge i et staldanlæg som dette. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på flueres levevilkår og formeringsevne. Bekæmpelse af rotter og mus varetages på serviceaftale

med godkendt skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed, der besøger ejendommen med faste intervaller.

### **Vurdering**

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

### **Til- og frakørsels forhold**

---

Der er 1 indkørsel til ejendommen.

Der er gode oversigtsforhold ved ind- og udkørsel til og fra ejendommen.

Nærmeste naboejendom tilhører ejer selv.



**Figur 5.** Til- og frakørselsforhold

Transporter på offentlig vej til og fra ejendommen sker i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af olie, afhentning af gylle og døde dyr m.v. De daglige transporter foregår fortrinsvis indenfor normal arbejdstid – dvs. i perioden 6.00 til 18.00. Transport af grise kan dog forekomme ugens første 5 dage i perioden fra 04.30-18.00 af hensyn til transportørens arbejdsrutiner. Ansøger er dog bevidst om beliggenheden tæt på nabo og tilstræber at transporterne i videst muligt omfang sker efter 6.00. Der kommer ingen fodertransporter til Vedersøvej, idet alt foder leveres på Madumvej 40.

Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret traktorkørsel på og omkring anlægget.

Gylle afsættes til Madumvej 6. Dette gælder ligeledes for ejendommen Madumvej 40, som ligger tæt på den godkendte ejendom på Vedersøvej.

Der foregår markdrift fra alle 3 ejendomme, forstået på den måde, at der skal hentes gylle mv. på alle ejendomme.

Der anvendes offentlige veje ved transport af gylle.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer (tidsrum)
Brændstof/olie	7	7	Kl. 06-18
Husdyrgødning	403	450	Fra Madumvej 40
Levering af smågrise	52	52	Torsdage 04.30-18
Flytning af 35 kg ´s grise	35	35	Fredage 06-18 Transport foregår gennem Madum by
Levering af slagtesvin	35	35	Mandage 04.30-18
Døde dyr	52	52	Kl. 06-18
Affald	5	5	Kl. 06-18
Dyrlæge	12	12	
<b>Samlet antal transporter</b>	<b>601</b>	<b>648</b>	

**Tablet 7.** Antal transporter til og fra ejendommen.

Antallet af dyretransporter forøges ikke i forhold til nudrift, idet der i ansøgt drift transporteres flere dyr i hvert læs.

De fleste transporter er med husdyrgødning og dyr. Derfor er en del af belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Transporten gennem Madum by forsøges holdt på så lavt et niveau som muligt. Der transporteres normalt ikke gylle igennem Madum by, men der køres igennem byen med tom gyllevogn. Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå i derfor normal arbejdstid, hvilket også fremgår af ansøgningen.

### Vurdering

Transporten af husdyrgødning vil stige efter udvidelsen. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være belastende.

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

## **Rystelser**

---

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

## **Støj**

---

Støjkilder på husdyrbruget består primært af transport, intern transport i forbindelse med tilkørsel af foder fra Madumvej 40, af- og pålæsning af grise og ventilationsanlæg. Derudover vil der være kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen samt i nogen udstrækning kørsel mellem ansøgers tre andre ejendomme på Sdr. Stabyvej 8, Madumvej 40 og Madumvej 6 i forbindelse med flytning af dyr. Produktionen foregår i lukkede stalde og der er etableret en vis afskærmende beplantning omkring anlægget mod øst.

Transport og indblæsning af foder sker periodisk og primært i dagtimerne. Ventilation vil være i drift i døgndrift. Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transport og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 340 meter (vægtet gennemsnits afstand) (Madumvej 38) fra ejendommens bygninger.

### Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Støjkilder som eks. ventilatorer har motorer placeret under tagfladen nede i stalden, hvilket dæmper støjen væsentligt. Støjbidraget er meget afhængigt af årstiden og belægningen i stalden på det pågældende tidspunkt. Store grise og varmt vejr øger ventilationsbehovet og ventilatorerne øger i disse perioder hastigheden. For at imødekomme dette er anlægget dimensioneret sådan, at de primære ventilatorer kobler trinløst ind, så snart motorerne belastes ud over 'normal' – således kører ingen af dem ved max. belastning, hvilket både af hensyn til støj, men også energiforbrug, vurderes mest hensigtsmæssigt.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

## **Vurdering**

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativ tæt afstand på nabo betyder at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen.

Støv og støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugs erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugs aktiviteter medfører.

## **Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger**

---

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand eller spild af kemi eller olie.

### Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

### **Vurdering**

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

### **Egenkontrol**

---

- Der laves E-kontrol.
- Besætningen er under Englandsgrise-ordningen ved Danish Crown, hvilket stiller skærpede krav til produktionen.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

### Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

---

## Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

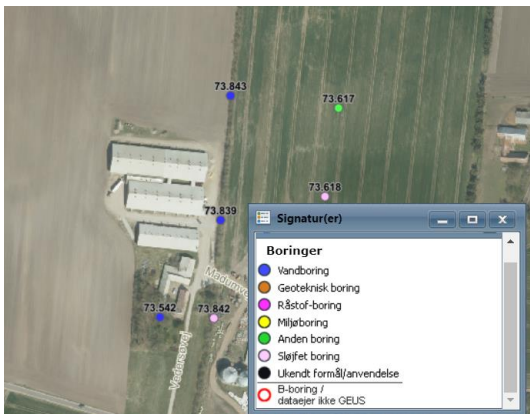
---

### Grundvand

---

Husdyrbruget ligger udenfor område for særlig drikkevandsinteresse. Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Der er tre aktive boringer i nærheden af husdyrbruget, DGU nr. 73.542, DGU 73.839 og DGU nr. 73.843, alle markvandsboringer.



Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

#### Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

---

### Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

---

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

#### Olie

*Der opbevares ikke olie og kemikalier (EAK-kode 02 01 09 – ISAG 05.12) på ejendommen.*

#### Kemikalier og pesticider

Der opbevares ikke kemikalier og pesticider på ejendommen.

## Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i servicerum. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

### Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

## Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Holstebro Kommune.

Affaldskode	Type	Opbevaring	Bortskaffelse
	<u>Jern</u>		<u>Jernhandler</u>
ISAG-kode 50.00	<u>Papir/pap</u>	<u>Container</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>
ISAG-kode 51.00	<u>Glas</u>	<u>Servicerummet (8)</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>
EAK-kode 02-01-04 ISAG-kode 52.00	<u>Plast</u>	<u>Servicerummet (8)</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>
ISAG-kode 52.06	<u>PVC</u>	<u>Servicerummet (8)</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>
EAK-kode 20-01-18-00	<u>Medicinrester</u>	<u>Servicerummet (8)</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>
	<u>Sprøjterester</u>	<u>Aflåst på Madumvej 40</u>	<u>Erhvervs-genbrugspladsen</u>

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af animalsk affald (døde dyr, se særskilt afsnit), emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring mv.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke ”ikke forbrændingseget affald” på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen



skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

### **Vurdering**

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdi- rektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af mil- jøet.

Det vurderes, at man lever op til kravet om, at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med det ovenfor beskrevne affaldshierarki.

### **Døde dyr**

---

På ejendommen opbevares animalsk affald (EAK-kode 02 01 02), i perioden indtil afhent- ning, overdækket af kadaverkappe på cementeret plads umiddelbart vest for den lille gyllebe- holder på Madumvej 40.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateri- ellet.

Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dy- rene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destrukti- onsanstalt.

Det vurderes, at opbevaringen på Vedersøvej 2, ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning. Døde dyr vil normalt blive afhentet efter 1 døgn. Fredag - mandag kan der dog gå op til 2,5 døgn.

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

### **Vurdering**

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2012 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

### **Vand**

---

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand, opblanding i foder (vådfo- der) og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Madum vandværk.

	<u>Nudrift</u> (m <sup>3</sup> )	<u>Ansøgt drift</u> (m <sup>3</sup> )	<u>Ændring</u> (%)
<u>Vandforbrug</u>	<u>8.050</u>	<u>9.000</u>	<u>12</u>

### **Tabel 8. Vandforbrug**

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

#### Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

### **Energi**

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie / fyringsolie.

Der er en olietank placeret staldbygning 2. Det er en overjordisk PVC-tank på 5.000 l fra 2005.

Der er opvarmning i staldene. Stuehuset opvarmes med et oliefyr. Fyringsanlægget har en indfyringseffekt på <1MW og er derfor ikke miljøgodkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. I fremtiden vil overskudsvarmen fra gyllekøling erstatte brugen af fyringsolie.

	<u>Nudrift</u>	<u>Ansøgt drift</u>	<u>Ændring</u> (%)
<u>Elforbrug (kWh)</u>	<u>140.000</u>	<u>160.000</u>	<u>14</u>
<u>Fyrings- /dieselolie</u> <u>(l)</u>	<u>125.000</u>	<u>125.000</u>	<u>0</u>

### **Tabel 9. Energiforbrug**

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af stalde og stuehus anvendes der fyringsolie / varmekanon til udtørring af stalde.

Dieselolien anvendes til traktorer. Der tankes fra tanken i bygning 8.

#### Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følger for miljøet på baggrund heraf.

## Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO<sub>2</sub>-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. ”Energi” med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:



- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der etableres gyllekøling i den nye stald samt stalden fra 2013, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO<sub>2</sub>-udledningen. Desuden produceres der varme, som kan erstatte brugen af fyringsolie.
- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i de eksisterende stalde. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

## BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning  			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	4822	0	4822
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	4817	0	4817
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	5
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

### Tabel. 10 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau. Der er ikke anvendt miljøteknologier i stalderne i den tidligere miljøgodkendelse fra 2010.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
2. Smågrise (frats)	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
1. Smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
5. Ny slagtesvinestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3. Smågrise (frats)	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
4. Slagtesvin	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit
4-1. Smågrise (1,5 sektion)	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit

### **Tabel 11. Forudsætninger for BAT-beregning BAT (IE-brug)**

#### **Ammoniak** (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i to-klimastald
- Delvis spaltegulv (25-49 %) i slagtesvinestaldene
- Gyllekøling i stald 4, 4-1 og den nye stald (5)

#### Fravalg af teknologier

##### *Gyllekøling.*

Der etableres ikke gyllekøling i de eksisterende stalde med undtagelse af stald 4 og 4-1, da der blev nedstøbt køleslanger ved opførelsen af stalden i 2012.

Gyllekøling er fravalgt i de eksisterende stalde, da etablering af gyllekøling vil medføre, at alt inventar og gulv skal brydes op. Det er som nævnt i BAT-bladet om "Køling af gyllen i svine-stalde", derfor ikke umiddelbart muligt, at der etableres gyllekøling i eksisterende stalde.

##### *Gylleforsuring*

Gylleforsuring anses som BAT i svinestalde.

Et anlæg vurderes at koste i omegnen af 1.000.000 kr. Dertil kommer udgifter til svovlsyre og el. Der er ikke sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen på længere sigt. Desuden er det ikke helt ligetil at etablere forsuring i den eksisterende svinestald. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg særdeles stort (forsøg viser minimumsforbrug på 20.000 kWh/år).

Af de anlæg vi hidtil har set i praksis, er kun ca. halvdelen i drift, og de variable omkostninger overstiger langt de omkostninger beregningerne i teknologibeskrivelsen baserer sig på. Driftssikkerheden er heller ikke i top, og det kniber at finde kvalificeret hjælp, hvis anlægget ikke fungerer eller skal repareres.

*Det har derfor været ansøgers ønske at opfylde de gældende krav på anden vis.*

##### *Hyppig udslusning*

Hyppig udslusning er fravalgt, idet at teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde med drænet gulv (33/67%).

#### *Punktudsugning, Kemisk og biologisk luftrensning*

Der har været rettet henvendelse til et firma, for at få et overslag på prisen på luftrensning, der kunne reducere lugten fra anlægget.

Det er oplyst, at det vil beløbe sig til i omegnen af 5 mio. kr for luftrenseren, og derefter vil der være en årlig driftsomkostning på 10-12 kr pr produceret slagtesvin.

Udskiftning af filtre koster 25.000 kr, og det skal der til hvert 3-5 år.

*Det har derfor været ansøgers ønske at opfylde de gældende krav på anden vis.*

### **Vurdering**

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

### **Miljøledelsessystem**

---

Der er indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

### **Management/Godt landmandskab**

---

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.

- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affalds-stoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i ”Danish”- produkt-standarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer-sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

### ***Vurdering***

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

### **Fodringsstrategi**

---

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af råvarer til foderfremstilling.
- Foderanlæg justeres jævnlige, så udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Smågrisene og slagtesvinene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

### **Vurdering**

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

### **Vand**

---

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.
- Staldene iblødsættes inden de rengøres med vaskerobot/højryksrensere. Derved reduceres vandforbruget til vask.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

## **Energi**

### **Belysning:**

---

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Varme:
- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:
  1. Opvarmning af gulvarealer i klimastald
  2. Rumvarme i slagtesvinestald
  3. Rumvarme i klimastald
  4. Opvarmning af fedttank til hjemmeblanding af foder
  5. Opvarmning af stuehus
  6. Brugsvand til stuehus
  7. Brugsvand til bedriften.
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

### **Ventilation:**

---

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed laveste mulig forbrug af energi.
- Der etableres multistepventilation i de nye staldanlæg, hvilket reducerer energiforbruget og støjniveauet i forhold til et ligetryks ventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.



## Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

### **Spildevand**

---

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Vaskevand fra vask af stalde ledes i gyllebeholder på Madumvej 40

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

### **Støj**

---

- Der anvendes støjsvage ventilatorer (Multi-step).
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

### **Støv**

---

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

## Lugt

---

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning
- 

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

## Opbevaring af husdyrgødning

### **Gylle:**

---

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletanken. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

### *Vurdering*

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

## Forarbejdning af husdyrgødning

---

Ingen.

## **Udbringning af husdyrgødning**

---

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

### ***Vurdering***

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

### **Samlet BAT-vurdering**

---

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

### **Eventuelle grænseoverskridende virkninger**

---

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

### ***Vurdering***

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

## Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i forlængelse af eksisterende stald, i samme farver og dimensioner og afskærmet af eksisterende bygninger og beplantning.
- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

---

### Tiltag ved ophør

---

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødningsanlæg blive tømt og rengjort.

Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 § 46 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om en vurdering efter § 38k, stk. 1 i jordforureningsloven ved IE-brugets ophør: Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

1)ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2)når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3)situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4)situationer omfattet af § 48, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over

stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal

indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

### **Vurdering**

Det vurderes at ovennævnte er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

### **Befolkningen og menneskers sundhed**

---

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Vedersøvej 2 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Vedersøvej 2 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til syghus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

### **Vurdering**

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Vedersøvej 2 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

## Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Udbygningen af anlægget til slagtesvin, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg.

Ud over den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Der har været overvejet at opføre den nye stald længere mod vest i forlængelse af stald 4. Det er fravalgt af hensyn til den interne logistik. Den alternative løsning er primært fravalgt pga. fremtidige udvidelsesmuligheder. I forhold til nabobeboelser betyder det ikke det helt store, om det er den ene eller anden placering.

### **Vurdering**

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

## Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.